

ECOFILMS '08

Ο Χέρτζογκ της Ελλάδας

Δύο ταινίες του διάσημου Γερμανού σκηνοθέτη θα προβληθούν στο φεστιβάλ της Ρόδου

Μ’ ένα ιδιαίτερα σημαντικό αφιέρωμα τιμεί φέτος το Ecofilms, το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου και Εικαστικών Τεχνών της Ρόδου (24-29 Ιουνίου), το σπουδαίο 66χρονο Γερμανό σκηνοθέτη Βέρνερ Χέρτζογκ. Θα προβληθεί η τελευταία του ταινία «Encounters at the end of the world», όπου ο Χέρτζογκ κάνει ακόμη ένα ιδιότυπο ταξίδι, αυτήν τη φορά στα παγωμένα μυστικά του Νότιου Πόλου, από τα βάθη της Θάλασσας του Ρος μέχρι την κορυφή του ηφαιστείου του όρους Ερεβος.

Ο Βέρνερ Χέρτζογκ, μια αμφιλεγόμενη και πολυτάλαντη προσωπικότητα της έβδομης τέχνης, πέρασε από διάφορα μέχρι να γίνει ο κινηματογραφιστής που είναι, φυσικά έχει σημαδέψει την Ιστορία του κινηματογράφου με τα «Αγκίρε, η μαστίγα του Θεού», «Νοσφεράτου», «Φιτζκάρλντο», ενώ δεν πάει πολύς καιρός από τότε που είδαμε μια από τις τελευταίες του ταινίες, το «Grizzly Man». Διάσημος, βέβαια, είναι και για τον ιδιόρρυθμο του χαρακτήρα του, τον γεμάτο δυστροπίες και δυσκολίες τρόπο με τον οποίο γυρίζει τις ταινίες, τις μνημειακού χαρακτήρα σκηνές που αυτές συμπεριλαμβάνουν (γυρισμένες με εξοντωτικό για τα συνεργεία τρόπο) και -κυρίως- για τη σχέση αγάπης-μίσους που είχε με το σχεδόν μόνιμο πρωταγωνιστή του Κλάους Κίνσκι, με τον οποίο γνωρίζονταν από μικροί.

Στη Σπιναλόγκα

Το ελληνικό ενδιαφέρον, όμως, αυτού του αφιερώματος έγκειται στις δύο παλιότερες ταινίες του Χέρτζογκ που θα προβληθούν στη Ρόδο, τις οποίες ο Γερμανός σκηνοθέτης γύρισε το 1967 - 1968 στην Ελλάδα. Πρόκειται για το πειραματικό, μικρού μήκους φιλμ «Last words» και την πρώτη μεγάλου μήκους ταινία του, «Signs of life», που έγινε σταθμός στην ιστορία του γερμανικού σινεμά.

Το «Last Words» είναι γυ-

«Last words», μια μικρού μήκους ταινία για έναν ιδιαίτερο άνθρωπο

Η πρώτη μεγάλου μήκους ταινία του Χέρτζογκ, «Signs of life», που έγινε σταθμός στην ιστορία του γερμανικού σινεμά

ρισμένη γύρω από έναν άνδρα που ήταν ο καλύτερος λυράρης της Κρήτης και πέρασε μεγάλο μέρος της ζωής του στο νησί των λεπρών, τη Σπιναλόγκα. Όταν το κολαστήριο καταργήθηκε κι έφυγαν από εκεί όλοι οι λεπροί, εκείνος έμεινε μόνος στο νησί αρνούμενος να γυρίσει πίσω στον πολιτισμό. Τρεφόταν με αγριόχορτα, αγκάθια και σαύρες και έπαιζε τη λύρα του. Όταν οι αρχές τον έφεραν πίσω διά της βίας, κλείστηκε στο σπίτι του αρνούμενος να μιλήσει και εκφραζόταν μόνο με τη μουσική του. Η ταινία τελειώνει με κοντινό πλάνο στο πρόσωπο και στα χέρια του οργανοπαίκτη που μιλάει στο φακό: «Οχι, δε λέω τίποτα... τελείωσα... έτσι γουστάρω... τελευταία μου λέξη...».

Στην Κω

Το «Signs of life» γυρίστη-

κε στην Κω, όπου ο παππούς του Χέρτζογκ, Ρούντολφ, γνωστός αρχαιολόγος, είχε ανασκάψει και αποκαλύψει το Ασκληπιείο στις αρχές του αιώνα. Ο Χέρτζογκ μετέφερε στη διάρκεια του Β' Παγκόσμιου Πολέμου μια παλιά νουβέλα, με ήρωα ένα Γερμανό αλεξιπτωτιστή που τραυματίστηκε στη Μάχη της Κρήτης, ανέρρωσε και πήγε με φύλλο πορείας στην κατεχόμενη από τους ναζί Κω, μαζί με τη σύζυγό του.

Εκεί, μαζί με δύο άλλους στρατιώτες φυλάνε μια αποθήκη πυρομαχικών και περνάνε με ανιαρό τρόπο, περιφερόμενοι στο νησί, τις μέρες τους. Ο καυτός ήλιος, η ανία και οι αργοί ρυθμοί αποτυπώνονται στο σπλ της ταινίας, μοναδικό μάθημα μιας εσωτερικής σκηνοθεσίας.

Σταδιακά, ο ήρωας της ταινίας θ' αρχίσει να τρελαίνεται

από την απραξία και θα προσπαθήσει, κάνοντας περιπολίες στο νησί, να βρει ενδιαφέρον, ώσπου αρχίζει να πυροβολεί ανεμόμυλους και αντιμετωπίζει το ενδεχόμενο μιας τιμωρίας με επιστροφή στη Γερμανία. Τότε θα κλειστεί σ' ένα κάστρο, απειλώντας ότι θα αναπνέξει τα πυρομαχικά, πυροβολεί στο χωριό και ρίχνει φωτοβολίδες. Τελικά θα αφοπλιστεί από τους συναδέλφους του.

Οι δυσκολίες των γυρισμάτων της ταινίας έμειναν θρυλικές, όπως και το ότι όταν ένας Έλληνας στρατιωτικός θέλησε να εμποδίσει μια ζωτικής σημασίας σκηνή, ο Χέρτζογκ απείλησε ότι θα πυροβολούσε όποιον τολμούσε να σταματήσει το γύρισμα. Η ταινία κέρδισε το αργυρό βραβείο στο Φεστιβάλ του Βερολίνου το 1968 και υμνήθηκε από την κριτική.